

Μητρ. Γαλλίας: Ο διάλογος χτίζει γέφυρες

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Στο διήμερο Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εκκλησιών “Ελπίδα για Κοινωνία: 1920-2020” συμμετείχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Εμμανουήλ το οποίο έλαβε χώρα διαδικτυακά.

Ο Μητροπολίτης Γαλλίας έχει διατελέσει Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εκκλησιών κατά το παρελθόν.

Μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του στην αγγλική γλώσσα τόνισε:

Πιστεύω ότι οι συνομιλίες τις τελευταίες δύο ημέρες έχουν δείξει όχι μόνο την ποιότητα μιας εξαιρετικής θεολογικής και ιστορικής αναδρομής, αλλά και τη σημασία του οικουμενικού διαλόγου σήμερα[...].

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ο τρόμος των σφαγών είχε αφήσει βαθιές

πληγές σε μια Ευρώπη, η οποία, στα τέλη του αιώνα, έγινε άμαχη. Οι νικητές και οι ηττημένοι ήταν εξίσου θύματα μιας πολεμικής δύναμης της οποίας την κλίμακα δεν μπορούμε πλέον να κατανοήσουμε, έναν παγκόσμιο και οικουμενικό πόλεμο.

Ο Χριστιανισμός επλήχθη από τη βαρβαρότητα αυτής της εποχής. Ο ορθόδοξος κόσμος είχε εκτεθεί ιδιαίτερα σε αυτήν την έκρηξη μίσους, ενώ η Νοτιοανατολική Ευρώπη δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τη μετατροπή της σε έθνη-κράτη. Η Κομμουνιστική Επανάσταση του 1917 ανακοίνωσε μια περίοδο δίωξης κατά του Χριστιανισμού που δεν είχε ξαναδεί η νεότερη ανθρώπινη ιστορία. Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος (1919-1922) προετοίμασε το έδαφος για τη «μεγάλη καταστροφή» της ανταλλαγής πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Ωστόσο, εν μέσω αυτών των ταραχών και της απίστευτης βίας, η έκδοση της Πατριαρχικής και Συνοδικής Εγκυκλίου του 1920 εμφανίστηκε ως ένδειξη ελπίδας, ανθεκτικότητας και απάντησης στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες μιας διαφορετικής εποχής, ενός αιώνα, τόσο κοντά μας και ταυτόχρονα μακριά από εμάς. Στο περιεχόμενο και το ύφος, αυτό το κείμενο διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από την Εγκύκλιο των Πατριαρχών της Ανατολής το 1848. Δεν ήταν πλέον ζήτημα, όπως τον 19ο αιώνα, να τοποθετηθούμε στους ισχυρισμούς περί παπισμού, αλλά μάλλον να προτείνουμε κάτι βιώσιμο, σύμφωνα με το Ευαγγέλιο, στην τραγωδία της διαίρεσης των Χριστιανών. Ξεκίνησε λοιπόν η οικουμενική κίνηση. Το μήνυμα που κρύβεται κάτω από την εγκύκλιο μπορεί να μας φαίνεται προφανές σήμερα, αλλά εκείνη την εποχή η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των χριστιανικών εκκλησιών τροφοδότησε πολλούς πειρασμούς [...].

Σήμερα, έναν αιώνα αργότερα, καλούμαστε να συνεχίσουμε να σκεφτόμαστε τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που πρέπει να αντιμετωπίσει ο Χριστιανισμός προκειμένου να διατηρήσει την φωνή του σε έναν κόσμο που επηρεάζεται από τον μεταμοντερνισμό, την εκκοσμίκευση και τον μετασχηματισμό της ίδιας της έννοιας της σχέσης ως πραγματικότητα της κοινωνίας [...].

Ο διάλογος είναι μια ιερή αποστολή από την οποία δεν μπορεί να διαχωριστεί η ανθρωπότητα, γιατί ο διάλογος δεν διαχωρίζει αλλά ενώνει. Πρέπει λοιπόν να γίνει αντιληπτό ως κάτι διαφορετικό από τη διαπραγμάτευση, τη συζήτηση, την αντιπαράθεση, την εφαρμογή, τη διδασκαλία κ.λπ. Για να παραφράσω ένα διάσημο απόσπασμα από τον Claude Lévi Strauss όταν μιλά για τον διάλογο στον πολιτισμένο κόσμο «υπονοεί τη συνύπαρξη πολιτισμών που προσφέρουν τη μέγιστη ποικιλομορφία μεταξύ τους, και θα λέγαμε ότι αυτοπροσδιορίζονται μέσα από αυτή τη συνύπαρξη [...].

Ο διάλογος βοηθάει στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων. Ακόμα και ο Πλάτων έγραψε τα κείμενά του σε μορφές διαλόγου, επειδή η μετάδοση της

σοφίας χρειάζεται διαφορετικότητα. Ο διάλογος χτίζει γέφυρες μεταξύ Εκκλησιών και ενισχύει την επιθυμία και την αναζήτηση της ενότητας και της κοινωνίας. Ο διάλογος γίνεται μια περιεκτική αρχή στην οποία οι εκκλησίες μας καλούνται να συνεισφέρουν στην παγκόσμια σκηνή.

Το πρόσφατο έγγραφο που ευλογεί το Οικουμενικό Πατριαρχείο με τίτλο «Ύπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς: Τὸ κοινωνικὸ ἦθος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας» (2020) αναφέρει: «Ἄν καὶ ἡ ὁρατὴ μυστηριακὴ ἐνότητα τῶν χριστιανῶν ἀποτελεῖ πρὸς τὸ παρόν μονάχα μία ἀμυδρὴ ἐλπίδα, ὥστόσο τίποτε δέν εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μὴν ἐγκαταλείπει τίς προσπάθειές της γιὰ τὴν ἐπανένωση ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι συνάζονται στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκείνη, στὸν βαθμὸ κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ καρδιά καὶ ὁ νοῦς παραμένουν ἀνοικτὰ στίς προτροπές τοῦ Λόγου καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οἱ χριστιανοὶ ὅλων τῶν ὁμολογιῶν ὀφείλουν νὰ συναντῶνται ἐν ἀγάπῃ καὶ νὰ συνεργάζονται γιὰ τὴ μεταμόρφωση τοῦ κόσμου. Εἰδικότερα, μποροῦν νὰ συνεργάζονται σέ ἔργα φιλανθρωπίας, ἀποκαλύπτοντας καὶ δηλώνοντας τὴν ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν κόσμον, καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ ἀναλαμβάνουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν προώθηση τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς δικαιοσύνης, διακηρύσσοντας ἔτσι πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν εἰρήνη τοῦ Θεοῦ. Ἐπιπλέον, ἀκόμη κι ἂν δέν μποροῦν νὰ ἀπολαύσουν τὴν τέλεια κοινωνία στὴν πληρότητα τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἔχουν προσκληθεῖ μέ τὸ βάπτισμά τους στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδας, νὰ συμπροσεύχονται, νὰ μετανοοῦν γιὰ τίς παρανοήσεις τοῦ παρελθόντος καὶ γιὰ τίς ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν τους προσβολές, καὶ νὰ ἀγαποῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ὡς συνυπηρέτες καὶ συγκληρονόμους τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ: «ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐάν ἀγάπῃν ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. 13:35)[...].

Προς τὸ τέλος της ομιλίας του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Εμμανουήλ ἀνέφερε ἐπίσης:

«Ο διάλογος ἀποφέρει καρπούς στὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη μεταξύ ἀνθρώπων με διαφορετικὴ κουλτούρα καὶ παραδόσεις. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ μὴν γίνεται ἀντιληπτὸ σε χώρες της Ευρώπης με ὁμοιομορφία στο θρήσκευμα, ἀλλὰ σε χώρες της Δυτικῆς Ευρώπης, που συνυπάρχουμε ἀνθρώποι ἀπὸ ὅλα τα μέρη τοῦ κόσμου, εἶναι ἐμφανὴς ἡ ἀνάγκη ἀλληλοσεβασμοῦ, πνεύματος ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης. Τὸ Συμβούλιο Ευρωπαϊκῶν Εκκλησιῶν ἔχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμὸ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση. Τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιῶν ἐπίσης, συνέβαλε στὴν ἀνάπτυξη προόδου καὶ στὴ δημιουργία γεφυρῶν μεταξύ των δύο πλευρῶν της Ευρώπης. Δὲν ξεχνούμε τὴν δέσμευση τοῦ μακαριστοῦ Πάπα Ἰωάννη Παύλου Β΄ γιὰ εἰρήνη, εἰδικά κατὰ τὴν πρώτη συνάντησή του στὴν Ἀσίζη τὸ 1986. Ἦταν ἡ πρώτη διαθρησκευτικὴ

συνάντηση αυτής της κλίμακας. Την ίδια χρονιά, τα Ηνωμένα Έθνη είχαν διακηρύξει το 1986 ως «Διεθνές Έτος Ειρήνης» σε μια εποχή που η αντιπολίτευση Ανατολής-Δύσης εξακολουθούσε να πολώνει τον πλανήτη και ο πόλεμος στον Λίβανο να συνεχίζεται [...].

Εκατό χρόνια αργότερα, καθώς συνεχίζουμε αυτή την οικουμενική συνάντηση, ας αφήσουμε την τελευταία λέξη στην προσευχή, αυτή την απόλυτη μορφή διαλόγου, ας αφήσουμε τους εαυτούς μας στην χάρη του στοργικού Θεού και ας θέσουμε το μυστήριο της κοινωνίας ως στόχο».